

Υπόθεση C-932/19

Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Δεκεμβρίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Győri Ítéltábla (περιφερειακό εφετείο του Győr, Ουγγαρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

10 Δεκεμβρίου 2019

Εκκαλών:

J.Z.

Εφεσίβλητες:

OTP Jelzálogbank Zrt.

OTP Bank Nyrt.

OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.

[παραλειπόμενα]

Στην έφεση την οποία άσκησε [παραλειπόμενα] ο J.Z. κατά της αποφάσεως [παραλειπόμενα] που εξέδωσε το Veszprémi Törvényszék [Γενικό Δικαστήριο του Veszprém, Ουγγαρία] στις 3 Ιουλίου 2019, επί της αγωγής που άσκησε ο **J.Z.** ([παραλειπόμενα] Tapolca, [παραλειπόμενα]), **ενάγων**, κατά της **OTP Jelzálogbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság** ([παραλειπόμενα] Βουδαπέστη, [παραλειπόμενα]), πρώτης εναγομένης, της **OTP Bank Nyilvánosan Működő Részvénytársaság** ([παραλειπόμενα] Βουδαπέστη, [παραλειπόμενα]), δεύτερης εναγομένης, και της **OTP Faktoring Követeléskezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság** ([παραλειπόμενα] Βουδαπέστη, [παραλειπόμενα]), τρίτης εναγομένης, με αίτημα την ακύρωση συμβάσεως, το Győri Ítéltábla (περιφερειακό εφετείο του Győr, Ουγγαρία) εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Το Győri Ítéletábla (περιφερειακό εφετείο του Győr, Ουγγαρία) υποβάλλει αίτηση προδικαστικής απόφασης και υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Αντιβαίνει στο άρθρο 6, παράγραφος 1, [της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές,] διάταξη του εθνικού δικαίου η οποία, σε σύμβαση δανείου συναφθείσα με καταναλωτή, κηρύσσει άκυρη –εκτός αν πρόκειται για συμβατική ρήτρα που αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως– τη ρήτρα βάσει της οποίας το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ορίζει ότι, για τη χορήγηση του ποσού το οποίο προορίζεται για την απόκτηση του αγαθού που αποτελεί αντικείμενο του δανείου ή της χρηματοδοτικής μισθώσεως, λαμβάνεται υπόψη η τιμή αγοράς, ενώ για την αποπληρωμή του δανείου λαμβάνεται υπόψη η τιμή πώλησεως ή συναλλαγματική ισοτιμία διαφορετική από αυτήν που ίσχυε κατά τη χορήγηση του χρηματικού ποσού, και αντικαθιστά τις άκυρες ρήτρες, όσον αφορά τόσο τη χορήγηση όσο και την αποπληρωμή, με διάταξη βάσει της οποίας εφαρμόζεται η επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία που καθορίζεται από την Εθνική Τράπεζα της Ουγγαρίας για το αντίστοιχο ξένο νόμισμα, χωρίς να λαμβάνει υπόψη αν η διάταξη αυτή –βάσει του συνόλου των ρητρών της συμβάσεως– όντως προστατεύει τον καταναλωτή από ιδιαίτερες επιζήμιες συνέπειες και χωρίς επίσης να παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα να δηλώσει αν επιθυμεί να κάνει χρήση της προστασίας που παρέχει η νομοθετική αυτή διάταξη;

- 2 [παραλειπόμενα]
- 3 [παραλειπόμενα] [δικονομικές διατυπώσεις του εθνικού δικαίου]

Σκεπτικό

Ιστορικό της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

- 4 Ο ενάγων και η δεύτερη εναγομένη συνήψαν σύμβαση προσωπικού δανείου στις 16 Μαΐου 2007. Στις 4 Ιουνίου 2007, ο ενάγων και η πρώτη και η δεύτερη εναγομένη συνήψαν σύμβαση ενυπόθηκου δανείου για την αγορά κατοικίας και, στις 4 Σεπτεμβρίου 2008, ο ενάγων και η δεύτερη εναγομένη συνήψαν σύμβαση δανείου για την αναχρηματοδότηση της οφειλής. Σε καθεμία από τις τρεις συμβάσεις, οι δανειστές ανέλαβαν να χορηγήσουν στον ενάγοντα, ως καταναλωτή, δάνειο σε ξένο νόμισμα. Όλες οι συμβάσεις είναι συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτή.

Εν συνεχεία, οι δανειστές κατήγγειλαν τις συμβάσεις που συνήφθησαν στις 16 Μαΐου 2007 και στις 4 Ιουνίου 2007 και εκχώρησαν τις απαιτήσεις τους στην τρίτη εναγομένη. Η σύμβαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2008 έληξε με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ενάγοντος.

- 5 Στην αγωγή του, ο ενάγων υποστήριξε ότι οι τρεις συμβάσεις δανείου είναι άκυρες. Όσον αφορά το δάνειο για την αγορά κατοικίας, ο ενάγων ζήτησε να αναγνωρισθεί το κύρος της σύμβασης έως την ημερομηνία εκδόσεως της δικαστικής αποφάσεως και να καθορισθεί το ποσό της οφειλής του σε 3 310 525 ουγγρικά φιορίνια (HUF), προσαυξημένο κατά τους συμφωνηθέντες τόκους, με ετήσιο επιτόκιο 5,99 % από τις 13 Μαρτίου 2015 έως την ημερομηνία εκδόσεως της δικαστικής αποφάσεως, και τους τόκους υπερημερίας βάσει του νόμιμου επιτοκίου από την ημερομηνία αυτή έως την πλήρη εξόφληση της οφειλής. Ο ενάγων ζήτησε να καταδικαστεί η δεύτερη εναγομένη στην καταβολή ποσού ύψους 619 460 HUF σε σχέση με το προσωπικό δάνειο και 605 159 HUF σε σχέση με το δάνειο για την αναχρηματοδότηση της οφειλής, εντόκως.

Οι εναγόμενες ζήτησαν να απορριφθεί η αγωγή.

- 6 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την αγωγή ως αβάσιμη. Ο ενάγων άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής.
- 7 Στην έφεση, ο ενάγων υποστηρίζει επίσης ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο πρέπει να συναγάγει τη συνέπεια του καταχρηστικού χαρακτήρα που προκύπτει από την εφαρμογή διαφορετικών συναλλαγματικών ισοτιμιών, σύμφωνα με την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-260/18. Υπογραμμίζει επίσης ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η τράπεζα σχετικά με τον κίνδυνο της συναλλαγματικής ισοτιμίας δεν ήσαν επαρκείς.

Συναφείς νομοθετικές διατάξεις

- 8 Οδηγία 93/13/ΕΟΚ (στο εξής: οδηγία). Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας, οι ρήτρες της σύμβασης που απηχούν νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις αναγκαστικού δικαίου καθώς και διατάξεις ή αρχές διεθνών συμβάσεων στις οποίες έχουν προσχωρήσει τα κράτη μέλη ή η Κοινότητα, ιδίως στον τομέα των μεταφορών, δεν υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.
- 9 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας ορίζει ότι ρήτρα σύμβασης που δεν απετέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, θεωρείται καταχρηστική όταν παρά την απαίτηση καλής πίστωσης, δημιουργεί εις βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, τα απορρέοντα από τη σύμβαση.
- 10 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας, τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι καταχρηστικές ρήτρες σύμβασης μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή, τηρουμένων των σχετικών όρων της εθνικής νομοθεσίας, δεν δεσμεύουν τους καταναλωτές, ενώ η σύμβαση εξακολουθεί να δεσμεύει τους συμβαλλόμενους, εάν μπορεί να υπάρξει και χωρίς τις καταχρηστικές ρήτρες.
- 11 Κατά το άρθρο 209, παράγραφος 1, του a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. éni IV. törvény (νόμου IV του 1959, περί εγκρίσεως του Αστικού Κώδικα στο

εξής: προϊσχύσας Αστικός Κώδικας), είναι καταχρηστικός ένας γενικός όρος των συναλλαγών ή μια ρήτρα συμβάσεως συναπτόμενης με καταναλωτές που δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, οσάκις, κατά παράβαση των υποχρεώσεων καλής πίστεως και εντιμότητας, εισάγει δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών που απορρέουν από τη σύμβαση κατά τρόπο μονομερή και αναιτιολόγητο εις βάρος του συμβαλλομένου εκείνου μέρους που δεν διατύπωσε τη ρήτρα.

- 12 Κατά το άρθρο 209, παράγραφος 5, του προϊσχύσαντος Αστικού Κώδικα, συμβατική ρήτρα δεν μπορεί να θεωρηθεί καταχρηστική αν επιβάλλεται από νομοθετική ή κανονιστική διάταξη ή δυνάμει τέτοιας διατάξεως.
- 13 Κατά το άρθρο 209/A, παράγραφος 2, του προϊσχύσαντος Αστικού Κώδικα, Οι καταχρηστικές ρήτρες οι οποίες είτε περιλαμβάνονται ως γενικοί όροι συναλλαγών σε συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές είτε τίθενται από τον επαγγελματία μονομερώς, εκ προοιμίου και χωρίς ατομική διαπραγμάτευση, είναι άκυρες. Η ακυρότητα μπορεί να προβληθεί μόνον προς το συμφέρον του καταναλωτή.
- 14 Βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 1, του a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény [νόμου XXXVIII του 2014, περί ρυθμίσεως ορισμένων ζητημάτων σχετικά με την απόφαση που εξέδωσε το Kúria (Ανώτατο Δικαστήριο, Ουγγαρία) προς εξασφάλιση της ενιαίας ερμηνείας διατάξεων του αστικού δικαίου σχετικά με συμβάσεις δανείου μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και καταναλωτών· στο εξής: νόμος DH 1], σε σύμβαση δανείου συναφθείσα με καταναλωτή είναι άκυρη –εκτός αν πρόκειται για συμβατική ρήτρα που αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης– η ρήτρα βάσει της οποίας το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ορίζει ότι, για τη χορήγηση του ποσού το οποίο προορίζεται για την απόκτηση του αγαθού που αποτελεί αντικείμενο του δανείου ή της χρηματοδοτικής μισθώσεως, λαμβάνεται υπόψη η τιμή αγοράς, ενώ για την αποπληρωμή του δανείου λαμβάνεται υπόψη η τιμή πωλήσεως ή συναλλαγματική ισοτιμία διαφορετική από αυτήν που ίσχυε κατά τη χορήγηση του χρηματικού ποσού.
- 15 Βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, η κατά την παράγραφο 1 άκυρη ρήτρα αντικαθίσταται, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3, τόσο για τη χορήγηση του σχετικού χρηματικού ποσού όσο και για την αποπληρωμή του (περιλαμβανομένης της πληρωμής των μηνιαίων δόσεων και κάθε επιβάρυνσης, εξόδων και προμηθειών που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα), από διάταξη βάσει της οποίας λαμβάνεται υπόψη η επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία που καθορίζεται από την Εθνική Τράπεζα της Ουγγαρίας για το αντίστοιχο ξένο νόμισμα.

Η συναφής νομολογία του Δικαστηρίου

- 16 Στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση C-618/10, Banco Español de Crédito, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι σκοπός της φράσης «δεν δεσμεύουν τους καταναλωτές», η οποία περιέχεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας, είναι να αντικαταστήσει την τυπική ισορροπία που εισάγει η σύμβαση μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμβαλλομένων με μια ουσιαστική ισορροπία, ικανή να αποκαταστήσει τη μεταξύ τους ισότητα (σκέψη 63). Διευκρίνισε επίσης ότι η αναθεώρηση της συμβάσεως δεν θα ήταν σε θέση να εξασφαλίσει προστασία εξίσου αποτελεσματική με εκείνη που συνεπάγεται η μη εφαρμογή των καταχρηστικών ρητρών (σκέψη 70).
- 17 Βάσει της απόφασης που εξέδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-26/13, Kásler και Káslerné Rábai, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, κατά την οποία σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή δεν μπορεί να εξακολουθήσει να υπάρχει μετά την κατάργηση της καταχρηστικής ρήτρας, η διάταξη αυτή έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση που επιτρέπει στον εθνικό δικαστή να θεραπεύσει την ακυρότητα της καταχρηστικής ρήτρας διά της εφαρμογής αντ' αυτής εθνικής διάταξης ενδοτικού δικαίου. Και τούτο προκειμένου να μην επέλθουν ιδιαίτερες επιζήμιες συνέπειες για τον καταναλωτή, με αποτέλεσμα ο αποτρεπτικός χαρακτήρας που απορρέει από την ακύρωση της συμβάσεως να διακυβευόταν (σκέψη 83). Το απαιτητό του συνόλου του οφειλόμενου ποσού του δανείου είναι συνέπεια η οποία ενδέχεται να υπερβαίνει τις οικονομικές δυνατότητες του καταναλωτή και, ως εκ τούτου, μπορεί να λειτουργεί περισσότερο προς τιμωρία του ιδίου παρά του δανειστή, ο οποίος, δεδομένης της εν λόγω συνέπειας, δεν θα είχε κίνητρο να αποφεύγει την εισαγωγή τέτοιων ρητρών στις συμβάσεις του (σκέψη 84).

Από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι δεν εξετάστηκε σε αυτήν το ζήτημα της ανάληψης του κινδύνου της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

- 18 Στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση C-483/16, Sziber, το Δικαστήριο δεν έκρινε ότι αντιβαίνει, κατ' αρχήν, στο άρθρο 7 της οδηγίας εθνική νομοθεσία, όπως αυτή που περιέχεται στο άρθρο 37, παράγραφοι 1 έως 3, και στο άρθρο 37/A, παράγραφος 1, του a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény [νόμου XL του 2014, περί των κανόνων που διέπουν την εκκαθάριση λογαριασμών του νόμου XXXVIII του 2014 περί ρυθμίσεως συγκεκριμένων ζητημάτων σχετικά με την απόφαση του Κύρια (Ανωτάτου Δικαστηρίου) χάριν ομοιομορφίας του δικαίου που διέπει τις συμβάσεις δανείου μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των καταναλωτών και περί διαφόρων άλλων διατάξεων· στο εξής: νόμος DH 2], αλλά μόνο όταν η διαπίστωση της καταχρηστικότητας των ρητρών της εν λόγω συμβάσεως καθιστά δυνατή την αποκατάσταση της πραγματικής και της νομικής καταστάσεως στην οποία θα τελούσε ο καταναλωτής ελλείψει των ως άνω καταχρηστικών ρητρών.

- 19 Στην υπόθεση C-51/17, *Pyés*, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/13 έχει την έννοια ότι το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής δεν καλύπτει τις ρήτρες που απηχούν αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του εθνικού δικαίου, οι οποίες θεσπίστηκαν μετά τη σύναψη συμβάσεως δανείου συναφθείσας με καταναλωτή προκειμένου να θεραπευτεί άκυρη ρήτρα της συμβάσεως, επιβάλλοντας τη συναλλαγματική ισοτιμία που καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα. Παρά ταύτα, ρήτρα περί του συναλλαγματικού κινδύνου, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν αποκλείεται από το εν λόγω πεδίο εφαρμογής δυνάμει της ως άνω διατάξεως.

Κατά την απόφαση, η εξαίρεση από την εφαρμογή των ρυθμίσεων της οδηγίας 93/13 δικαιολογείται από το γεγονός ότι, κατ' αρχήν, εύλογα μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο εθνικός νομοθέτης έχει προβεί σε εξισορρόπηση του συνόλου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών σε ορισμένες συμβάσεις (σκέψη 53). Σε σχέση με το άρθρο 3 του νόμου DH 1, το Δικαστήριο πρόσθεσε επίσης ότι ο νόμος αυτός θεσπίστηκε εντός ιδιαίτερου πλαισίου, καθόσον στηρίζεται στην απόφαση αριθ. 2/2014 PJE του *Kúria* (Ανωτάτου Δικαστηρίου), η οποία εκδόθηκε χάριν ομοιόμορφης ερμηνείας του δικαίου και με την οποία το δικαστήριο αυτό αποφάνθηκε επί του καταχρηστικού χαρακτήρα ή του τεκμηρίου του καταχρηστικού χαρακτήρα ρητρών περί της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας και επί του δικαιώματος μονομερούς τροποποίησης που περιέχονται σε συμβάσεις πίστωσης ή δανείου σε ξένο συναλλάγμα οι οποίες συνάπτονται με καταναλωτές. Τόσο η απόφαση του *Kúria* (Ανωτάτου Δικαστηρίου) όσο και ο νόμος DH 1 βασίζονται στην απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-26/13 (σκέψεις 58 και 59).

- 20 Στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση C-118/17, *Dunai*, το Δικαστήριο εκκινεί από την παραδοχή ότι οι διατάξεις του εθνικού δικαίου με τις οποίες τροποποιούνται διά της νομοθετικής οδού οι ρήτρες σχετικά με τη διαφορά συναλλαγματικής ισοτιμίας, με ταυτόχρονη διατήρηση του κύρους των συμβάσεων δανείου, ανταποκρίνονται στον σκοπό που επιδιώκει η οδηγία (σκέψη 40). Εντούτοις, οι διατάξεις αυτές πρέπει να τηρούν τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας (σκέψη 42). Η μέσω εθνικής νομοθετικής ρύθμισης κήρυξη ορισμένων συμβατικών ρητρών ως καταχρηστικών και άκυρων, καθώς και η αντικατάστασή τους από νέες ρήτρες, με σκοπό τη διατήρηση σε ισχύ της οικείας συμβάσεως, δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την εξασθένιση της προστασίας που διασφαλίζεται υπέρ των καταναλωτών (σκέψη 43). Στην υπόθεση αυτή, η ρήτρα συναλλαγματικού κινδύνου καθορίζει το κύριο αντικείμενο της συμβάσεως η δε διατήρηση σε ισχύ της συμβάσεως δεν παρίσταται νομικώς εφικτή, πράγμα το οποίο οφείλει πάντως να εκτιμήσει το αιτούν δικαστήριο (σκέψη 52). Το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι η αντικατάσταση καταχρηστικής ρήτρας με εθνική διάταξη ενδοτικού δικαίου εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες η ακύρωση της συμβάσεως στο σύνολό της θα εξέθετε τον καταναλωτή σε ιδιαιτέρως επιζήμιες συνέπειες και, στη συγκεκριμένη υπόθεση, προκύπτει ότι η διατήρηση σε ισχύ της συμβάσεως θα ήταν αντίθετη προς τα συμφέροντα του καταναλωτή (σκέψεις 54 και 55).

- 21 Στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση C-260/18, Dziubak, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, όσον αφορά τον καθορισμό των νομικών συνεπειών, τα συμφέροντα του καταναλωτή πρέπει να εκτιμώνται σε σχέση με τις υφιστάμενες ή δυνάμενες να προβλεφθούν κατά τον χρόνο της διαφοράς περιστάσεις (σκέψεις 50 και 51), καίτοι ο καταναλωτής, αφού ενημερωθεί από το εθνικό δικαστήριο, μπορεί να δώσει ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση για τις επίμαχες ρήτρες, μη εφαρμοζόμενου στην περίπτωση αυτή του προμνησθέντος συστήματος προστασίας (σκέψη 54). Το Δικαστήριο συμπλήρωσε την απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση C-26/13 και πρόσθεσε ότι οι συνέπειες που μνημονεύονται σε αυτήν πρέπει να εκτιμώνται με γνώμονα τις υφιστάμενες ή δυνάμενες να προβλεφθούν κατά τον χρόνο της διαφοράς περιστάσεις και ότι, στο πλαίσιο της εκτίμησης αυτής, η βούληση που εξέφρασε συναφώς ο καταναλωτής έχει καθοριστική σημασία. Κατά το Δικαστήριο, το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται στη διατήρηση σε ισχύ καταχρηστικών ρητρών οι οποίες περιέχονται σε σύμβαση, σε περίπτωση κατά την οποία η απάλειψή τους θα οδηγούσε στην ακύρωση της συμβάσεως αυτής, το δε δικαστήριο κρίνει ότι η ακύρωση αυτή θα είχε δυσμενείς συνέπειες για τον καταναλωτή, εφόσον ο καταναλωτής δεν έχει συναινέσει στη διατήρησή τους.

Λόγοι οι οποίοι υπαγόρευσαν την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος

- 22 Λόγω των αποφάσεων που εξέδωσε το Δικαστήριο στις υποθέσεις C-118/17 και C-260/18, εκκρεμεί επί του παρόντος ενώπιον των ουγγρικών δικαστηρίων σημαντικός αριθμός υποθέσεων στις οποίες, ως αποτέλεσμα του καταχρηστικού χαρακτήρα της ρήτρας περί διαφοράς συναλλαγματικής ισοτιμίας, οι καταναλωτές ζητούν ολοένα και συχνότερα να κηρυχθεί άκυρη η σύμβαση στο σύνολό της και, λόγω των συνεπειών που απορρέουν από τον σημαντικό κίνδυνο συναλλαγματικής ισοτιμίας, τον οποίο φέρουν συστηματικά οι καταναλωτές, αυτοί δεν επιθυμούν την αντικατάσταση της καταχρηστικής ρήτρας με εθνική διάταξη ενδοτικού δικαίου η οποία, κατά την άποψή τους, δεν τους προστατεύει κατά των ιδιαίτερος επιζήμιων συνεπειών της ακυρότητας. Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, κατά την ουγγρική νομολογία που έχει διαμορφωθεί από την έκδοση των ως άνω αποφάσεων, στο μέτρο που δεν είναι δυνατόν να αναγνωριστεί ο καταχρηστικός χαρακτήρας των σχετικών με τον κίνδυνο συναλλαγματικής ισοτιμίας ρητρών, οι Ούγγροι δικαστές δεν μπορούν να εξαλείψουν παντελώς την έννομη σχέση βασιζόμενοι μόνο στην ακυρότητα που απορρέει από τη διαφορά συναλλαγματικής ισοτιμίας και να εφαρμόσουν τις έννομες συνέπειες της ακυρότητας στο σύνολο της συμβάσεως, αφήνοντας ανεφάρμοστες τις διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 2, του νόμου DH 1.
- 23 Το Κύγια (Ανώτατο Δικαστήριο), ανώτατο ιεραρχικά δικαστήριο, επισήμανε, για παράδειγμα, σε ανακοινωθέν Τύπου της 11ης Οκτωβρίου 2019, ότι στο πολωνικό δίκαιο δεν υφίσταται διάταξη παρόμοια με την ουγγρική διάταξη ενδοτικού δικαίου, η οποία περιέχεται στο άρθρο 231, παράγραφος 2, του προϊσχύσαντος Αστικού Κώδικα, σχετική με τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας μεταξύ νομισμάτων, κατά την οποία οφειλές εκπεφρασμένες σε ξένο νόμισμα θα

μετατρέπονται εφαρμόζοντας τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στον τόπο και στον χρόνο της πληρωμής. Επομένως, η λύση που προέκρινε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-26/13 δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί στο πολωνικό δίκαιο. Εξ αυτού συνάγεται επίσης ότι δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστούν στις ουγγρικές υποθέσεις οι κρίσεις που διατυπώθηκαν στην απόφαση [C-260/18] όσον αφορά τη διαφορά συναλλαγματικής ισοτιμίας και τη θεραπεία του καταχρηστικού χαρακτήρα της ρήτηρας περί κινδύνου συναλλαγματικής ισοτιμίας. Το Δικαστήριο δεν έκρινε ανίσχυρη τη λύση που προκρίθηκε στην απόφαση C-26/13. Κατά το ανακοινωθέν Τύπου, η απόφαση αυτή δεν γεννά για τους Ούγγρους καταναλωτές νέες δυνατότητες άσκησης ενδίκων βοηθημάτων ούτε νέες νόμω βάσιμες αξιώσεις· το ζήτημα της διαφοράς συναλλαγματικής ισοτιμίας επιλύθηκε οριστικά μέσω της εκκαθάρισης λογαριασμών που προβλέφθηκε στο σημείο 3 της απόφασης αριθ. 2/2014 PJE του Κύρια (Ανωτάτου Δικαστηρίου) και στον νόμο DH 2.

- 24 Το αιτούν δικαστήριο, επιληφθέν της υπό κρίση διαφοράς σε δεύτερο βαθμό, ζητεί να διευκρινιστεί αν, δεδομένου ότι οι διατάξεις του εθνικού δικαίου του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 2, του νόμου DH 1 πρέπει να εφαρμόζονται ακόμη και σε περίπτωση αντίθετης δηλώσεως βουλήσεως του καταναλωτή, οι εν λόγω διατάξεις του εθνικού δικαίου πρέπει να θεωρηθούν ότι αντιβαίνουν στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας, και, επομένως, να αφεθούν ανεφάρμοστες.
- 25 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, το Győri Ítéltábla (περιφερειακό εφετείο του Győr) κινεί διαδικασία προδικαστικής παραπομπής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με το ερώτημα που διατυπώνεται στο διατακτικό της παρούσας απόφασης.
- 26 [παραλειπόμενα]
- 27 [παραλειπόμενα] [δικονομικές διατυπώσεις του εθνικού δικαίου]

Győr, 10 Δεκεμβρίου 2019.

[παραλειπόμενα]

[υπογραφές]